

VERKSAMHETSPLAN 2021

Bild: Vallentunasjön

Antagen 2021-02-17

Innehåll

INNEHÅLL	2
1. VATTENSAMVERKANS VISION, SYFTE OCH MÅL	4
2. ORGANISATION	4
3. RESURSER	4
4. PRIORITERINGSORDNING	5
Prioriterade fokusområden 2021-2025	5
5. VERKSAMHETSPLAN OCH BUDGET FÖR 2021	5
5.1 Kommunal och regional vattenplanering	5
Mål.....	5
Aktiviteter 2021	5
5.2 Miljöövervakning	6
Mål.....	6
Aktiviteter 2021	6
5.3 Internbelastning	6
Mål.....	6
Aktiviteter 2021	6
5.4 Dagvatten.....	7
Mål.....	7
Aktiviteter 2021	7
5.5 Biologisk mångfald	7
Mål.....	7
Aktiviteter 2021	7
5.6 Jordbruk och djurhållning.....	7
Mål.....	8
Aktiviteter 2021	8
5.7 Kommunikation och hemsida	8
Mål.....	8
Aktiviteter 2021	8
5.8 Studieresa, Utbildning, Möten	8
Mål.....	8
Aktiviteter 2021	8
5.9 Administration	9

6. BUDGET FÖR 2021.....	10
7. PROVTAGNINGSSCHEMA FÖR MILJÖÖVERVAKNINGEN 2018-2023.....	11

1. Vattensamverkans vision, syfte och mål

Oxunda vattensamverkans vision;

Tillsammans för välmående sjöar och vattendrag fria från negativ mänsklig påverkan.

Syftet med Oxunda vattensamverkans arbete är att förbättra miljötillståndet i sjöar och vattendrag inom Oxundaåns avrinningsområde och uppnå vattenförvaltningens mål om god ekologisk och kemisk status, vilket även bidrar till friskare vatten i Mälaren som är dricksvattentäkt för samtliga kommuner inom Oxundaåns avrinningsområde. En förutsättning för samverkansarbetet är den fortlöpande miljöövervakning som bedrivs gemensamt inom Oxunda vattensamverkan enligt gällande miljöövervakningsprogram.

Målen för vattensamverkan är:

- Sjöar och vattendrag skall ha en god ekologisk och kemisk status enligt Vattendirektivet.
- Sjöars och vattendrags biologiska mångfald, natur- och kulturvärden samt andra värden ur naturresurs-, naturvårds-, och landskapshänseende ska säkerställas genom att bevara, förbättra eller återställa miljöerna, i synnerhet i samband med mänsklig påverkan.
- Vattenvårdsarbetet i avrinningsområdet skall kommuniceras med och förankras hos invånare och verksamhetsutövare.

2. Organisation

Oxunda Vattensamverkan leds av en **politisk styrgrupp** med representation från samtliga medlemskommuner. Styrgruppen har tjänstemannastöd från en **ledningsgrupp** där Sollentuna kommun samordnar samt sköter administration och ekonomi. Aktuella ledamöter och tjänstemän redovisas på Oxundas hemsida.

Oxunda vattensamverkan genomför informations- och kommunikationsinsatser riktade mot politiker, tjänstepersoner och allmänhet gällande vattensamverkans arbete och vattenvårdsfrågor. Som stöd till kommunikationen finns en kommunikationsstrategi. Oxunda vattensamverkan ska också sträva efter att samordna vattenvårdsarbetet med den nationella och regionala vattenförvaltningen och med övrigt vattenvårdsarbete inom berörda kommuner. Därutöver genomförs utredningar och åtgärder gemensamt inom vattensamverkan. Arbetet ingår i verksamhetsplaneringen på uppdrag av styrgruppen och genomförs av olika arbetsgrupper inom ledningsgruppen. Åtgärder som genomförs gemensamt av Oxunda ska gynna avrinningsområdet till stora delar samt rymmas inom Oxunda vattensamverkans budgetramar. Utöver detta ska tillämpliga statliga bidrag för finansiering sökas om behov identifieras. Åtgärder som genomförs ska ha en tydlig projektplan där syfte och resultat kopplas till avrinningsområdet och deltagande kommuner.

3. Resurser

De kommuner som bildar Oxunda vattensamverkan har träffat ett avtal (2017-2020) för samarbetet. Avtalet löper därefter tillsvidare och upphör att gälla 6 månader efter det uppsagts av någon av parterna. Respektive kommun bidrar med 150 000 kr per år till verksamheten, förutom Järfälla kommun som bidrar med 25 000 kr, (totalt 775 000 kr). Därutöver fördelas kostnaderna för miljöövervakningen mellan kommunerna enligt avtal.

Resultatet från 2020 blev ett överskott på 1 068 650 kr, därmed blir den totala ekonomiska ramen för 2021; 2 050 773 kr. Se budget (punkt 6) för mer information.

Utöver de medel som redovisas bistår kommunerna inom Oxunda vattensamverkan med en arbetsinsats av tjänstemännen om minst 120 timmar per kommun och år, d.v.s. totalt 720 timmar. Eventuella studieresor ingår inte i denna tid.

4. Prioriteringsordning

Projekt inom Oxunda vattensamverkan ska ha en tydlig projektplan som tar hänsyn till hela arbetsprocessen innan, under och efter projekt. En arbetsgrupp ska tillsättas och projektplan tas fram av arbetsgruppen eller via uppdrag till konsult. Projektplanen ligger till grund för upphandling och ska innehålla projektets syfte, tidsplan, aktiviteter och budget.

Upphandling ska genomföras för samtliga år projektet förväntas pågå. Längre projekt ska ingå i verksamhetsplaneringen för varje år som projektet pågår. Erfarenhetsåterföring är en del i samtliga projekt, inklusive de projekt som vattensamverkan initierat och som genomförs i respektive kommuns regi.

Prioriterade fokusområden 2021-2025

- Arbeta med att minska påverkan från hästgårdar i avrinningsområdet genom övergripande rådgivning och information kring miljöbelastning samt potentiella åtgärder. Arbetet ska utgå ifrån Oxundas långsiktiga åtgärdsstrategi.
- Utredda och sammanställa information om intern näringsbelastning i avrinningsområdets sjöar.
- Naturvårdsinsatser för att stärka och förvalta den biologiska mångfalden i avrinningsområdet. Ex. förbättrade lek och vandringsmöjligheter för fisk.
- Kompetenshöjande insatser.
- Genomföra kommunikationsinsatser.

5. Verksamhetsplan och budget för 2021

Budget och kostnader avser kommunernas gemensamma åtaganden inom ramen för vattensamverkan enligt denna verksamhetsplan. För åtgärder som identifieras utanför verksamhetsplanen svarar respektive kommun för såväl genomförande som finansiering.

5.1 Kommunal och regional vattenplanering

Budget 2021: 0 kr

Mål

Vattensamverkan har effektiva processer för att uppnå och följa vattenmyndighetens beslutade miljökvalitetsnormer och åtgärdsprogram för ytvatten.

Aktiviteter 2021

- Ta fram arbetsrutiner kring hur beslut fattas inom de gemensamma samverkansåtagandena. Förtydliga rutiner kring upphandling, avrop och samordning och gör tillägg till samarbetsavtalen om så krävs.

Projektledare: Henrik Sandberg

Projektmedlemmar: Emma Asterhag, Frida Hellblom, Louise Andersson, Anton Mankesjö, Babette Marklund

5.2 Miljöövervakning

Budget 2021: 168 000 kr (varav 18 000 kr för länsstyrelsens provtagningar)

Mål

Sjösystemens kemiska, fysikaliska och biologiska egenskaper samt status är väldokumenterade med lättillgängliga resultat för allmänhet, myndigheter, berörda kommuner m.fl.

Aktiviteter 2021

- Fortsatt miljöövervakning enligt antaget program för 2018-2023 (150 000 kr).
- Fortsatt miljöövervakning enligt gällande avtal med länsstyrelsen (18 000 kr).
- Ta fram ny överenskommelse med länsstyrelsen gällande miljöövervakning i Oxundaåns mynning (0 kr).
- Ta fram kontrollprogram för år 2022– 2027. (0 kr.)
- Handla upp konsult för genomförandet av miljöövervakningsprogram 2022-2025. (0 kr).
- Naturvatten presenterar resultatet av 2020 års provtagningar och levererar data till nationell datavärd (0 kr).

Projektledare: Towe Holmborn

Projektmedlemmar: Louise Andersson, Anton Mankesjö, Babette Marklund, Emma Asterhag

5.3 Internbelastning

Budget 2021: upp till 230 000:- Projektets progress 2021 beror på arbetsbelastning hos tjänstemännen. Projektet kan behöva påbörjas först 2022.

Projektet kommer löpa över flera år. Budgeterad kostnad finns:

- År ett: 230 000:- (bottenkartering och sedimentprovtagning med analys)
- År två: 390 000:- (provtagning och analys av sjöar och vattendrag)
- År tre: 340 000:- (rapportering).

Mål

Miljöövervakningsdata har indikerat att vissa sjöar (Oxundasjön, Edssjön, Översjön och Fjäturen) i Oxundaåns avrinningsområde kan ha problem med internbelastning. Projektet syftar till att utreda om det finns en internbelastning som behöver behandlas samt resonera kring lämplig metod.

Aktiviteter 2021

- Genomföra upphandling av konsult för att genomföra den uppdragsbeskrivning som togs fram under år 2020 (0:-).
- Genomföra de delar av uppdragsbeskrivningen som gäller bottenkartering och sedimentprovtagning med analys (230 000:-).

Projektledare: Towe Holmborn (och Louise Andersson)

Projektmedlemmar: Anton Mankesjö, Babette Marklund, Emma Asterhag

5.4 Dagvatten

Budget 2021: 120 000 kr

Mål

Dagvattnets negativa påverkan på vattenmiljön är låg inom avrinningsområdet. Allmänheten, berörda kommunala förvaltningar och andra aktörer har en god förståelse för dagvattenhanteringen och översvämningsproblematiken i stadsmiljön och dagvattnet betraktas som en positiv resurs i samhället.

Aktiviteter 2021

- Ta fram en rapport över förslag till rättslig skydd av allmänna diken inom detaljplanlagda områden. Rapporten ska fokusera på vilka åtgärder som kan genomföras i detaljplaneskedet, under bygglovsskedet och under byggskedet för omkringsliggande (privata) fastigheter. Rapporten ska innehålla ett antal verktyg som kommunen och VA-huvudmannen kan använda sig av i de olika skedena.
- Utvärdera rapporten och ge förslag till eventuella framtida arbeten.

Projektledare: Jurgita Paknia och Björn Johansson

Projektmedlemmar: Andreas Jacobs, Vendy Lymeus, Erik Palmfjord Smitt, Josefine Malmberg

5.5 Biologisk mångfald

Budget 2021: 580 000 kr

Mål

Den biologiska mångfalden vårdas, bevaras och utvecklas i vatten med tillhörande landsmiljöer för att uppnå god ekologisk status inom avrinningsområdet.

Aktiviteter 2021

- Genomföra åtgärdandet av vandringshindret vid Kvarndammen i Hagbyån i enlighet med villkor nio i miljödom (*M 30218-04*) som togs vid restaureringen av Kvarnsjön. Syftet är att förbättra vandringsmöjligheter för fauna mellan Norrviken och Vallentunasjön.
- Genomföra åtgärdandet av vandringshindret vid Hagbyån vid Fällbrodämet för att säkerhetsställa fiskvandring hela vägen mellan Norrviken och Vallentunasjön.

Projektledare: Anton Mankesjö

Projektmedlemmar: Henrik de Jouissneau

5.6 Jordbruk och djurhållning

Budget 2021: 350 000 kr. Projektet avser att löpa under flera år med en årlig förväntad kostnad på ca 350 000 kr. Denna kostnad bör beaktas i kommande års verksamhetsplaner.

Mål

Bidra till miljöanpassning och minskad belastning från jordbruk och djurhållning inom avrinningsområdet.

Aktiviteter 2021

- Påbörja projektarbete utifrån åtgärdsstrategins prioriteringsordning. Arbetet kan utföras av extern konsult och ska verka för att minska näringsbelastningen från hästgårdar inom Oxundas avrinningsområde.

Projektledare: Frida Hellblom

Projektmedlemmar: Louise Andersson, Cristina Trigal-Dominguez, Emma Asterhag, Henrik Sandberg, Anton Mankesjö

5.7 *Kommunikation och hemsida*

Budget 2021: 40 000 kr (varav 6000 till domänavgifter med mera för hemsidan).

Mål

Oxunda vattensamverkan kommunicerar riktat och effektivt med olika delar av samhället gällande Oxundas verksamhet samt miljö- och vattenvårdsfrågor. Kommunikationen verkar för att bidra till positiv samhällsförändring.

Aktiviteter 2021

- Sammanhållen kommunikation om dagvatten ska genomföras där till exempel dagvattenfilm och dagvattenbroschyr kan spridas. Kommunikation kan ske i samband med biltvättarhelgen och världsvattendagen. Kommunikation sker främst via sociala medier och Oxundas hemsida (0 kr).
- Oplanerad behovsstyrd kommunikationsinsats (34 000 kr).

Projektledare: Linn Hellstrand

Projektmedlemmar: Frida Hellblom, Louise Andersson, Andreas Jacobs, Cristina Trigal-Dominguez, Babette Marklund

5.8 *Studieresa, Utbildning, Möten*

Budget 2021: 0 kr

Mål

Oxunda vattensamverkan strävar ständigt efter kunskapsutveckling samt utveckling av den egna verksamheten med inspiration från omvärlden.

Aktiviteter 2021

- Genomföra minst en kortare utbildning för styrgruppen i samband med ett styrgruppsmöte.
- Minst tre styrgruppsmöten skall hållas under året.
- Minst tre ledningsgruppsmöten, utöver projektgruppsmöten, skall hållas under året mellan varje styrgruppsmöte.

- En verksamhetsplaneringsdag, inklusive utvärdering/uppföljning av föregående år, skall hållas för ledningsgruppen i januari 2022.

Projektledare: Linn Hellstrand

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen.

5.9 Administration

Budget 2021: 120 000 kr

Sollentuna kommun har det övergripande ansvaret för samordningen i vattensamverkan. Här ingår ekonomihantering, kommunikationsunderlag, mötesplanering, dokumenthantering, hemsidan och kontakter för samverkans räkning med andra intressenter.

Ledningsgruppen har gemensamt ansvar för att genomföra aktiviteterna i verksamhetsplanen samt återkoppla till styrgruppen. Tjänstemannainsatsen från ledningsgruppen ska uppgå till minst 120 timmar/år per kommun. Uppskattningsvis 40 timmar går till styrgruppsmöten och ledningsgruppsmöten där tid får beräknas för en representant per kommun. Övrig tid ska läggas på de olika projekten i gällande verksamhetsplan. Tidsåtgången vid eventuella studieresor som anordnas av Oxunda vattensamverkan ingår inte i dessa 120 timmar. Varje kommuns deltagande redovisas i verksamhetsplanen.

Samordnare: Samordnare, Sollentuna kommun. Ytterligare resurspersoner hos Sollentuna kommun nyttjas för ekonomi, kommunikation och administration.

Projektmedlemmar: Samtliga i ledningsgruppen.

6. Budget för 2021

Tabell över budget 2021, visas i SEK.

Intäkter	
Ingående balans från 2020	-1 068 650
Medlemsintäkter	-775 000
Infakturerat från kommunerna för miljöövervakningen 2020	-195 123
Korrigerig av felbokning 2020	-12 000
Summa intäkter	-2 050 773

Utgifter	Budget
Kommunal och regional vattenplanering	0
Dagvatten	120 000
Biologisk mångfald	580 000
Kommunikation och hemsida	40 000
Studieresa, utbildning, möten	0
Internbelastning	230 000
Jordbruk och djurhållning	350 000
Miljöövervakning, kontrollprogram (kostnad fördelas och faktureras nästkommande år enligt avtal)	150 000
Länsstyrelsens provtagningar (kostnad fördelas och faktureras nästkommande år enligt avtal)	18 000
Administration	120 000
Korrigerig av felbokning MKP	35 021
Summa utgifter	1 643 021

Resultat	-407 752
-----------------	-----------------

7. Provtagningschema för miljöövervakningen 2018-2023

Kostnader för administration samt Länsstyrelsens provtagningar tillkommer.

Undersöknings-paket	Inter-vall	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Fys/kem 2 ggr/år sjöar	6/6	X	X	X	X	X	X
Klorofyll 1 ggr/år sjöar	3/6		X	X	X		
Växtplankton sjöar (inkl. klorofyll)	3/6	X				X	X
Kiselalger vattendrag	2/6	X			X		
Bottenfauna vattendrag	1/6			X			
Fisk i sjöar – Förutom Norrviken och Vallentunasjön i detta MKP (2018-2023)	1/6	X					
Miljögiftsanalys i fisk, sjöar	1/6		X				
Miljögifter i sjöar, vatten	1/6					X	
Miljögifter i sjöar, sediment	1/6						X
Årlig rapportering	1/6	X		X	X		X
3-årsrapportering	1/3		X			X	
Skattad kostnad		410 683 Utfall: 355 023	253 349 Utfall: 253 349	176 599 Utfall: 176 599	149 629		